

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2009
(Materiál vypracovaný v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z.)

Bratislava jún 2010

Obsah

Zoznam grafov v textovej časti správy	3
Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2009.....	4
Úvod.....	5
Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2009	5
Časť I.....	6
1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2009	6
1.1 Právne podmienky	6
1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania.....	6
1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania.....	7
Systém vysokoškolského vzdelávania	7
Študenti.....	7
Prijímacie konanie na 1. stupeň.....	9
Prijímacie konanie na 2. stupeň.....	10
Vysokoškolská mobilita	11
1.4 Zamestnanci vysokých škôl	11
1.5 Vysokoškolská veda a technika.....	12
Podprogram Vysokoškolská veda a technika	14
Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja	15
Zahraničné zdroje na výskumné projekty	15
Publikačná činnosť	15
Hodnotenie výskumnej činnosti Akreditačnou komisiou	16
1.6 Rozvoj vysokého školstva.....	16
1.7 Systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb.....	17
Časť II	18
2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2009.....	18
2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2009 a spôsob ich rozdelenia	18
Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2009	19
Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám	20
2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2009.....	21
Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2009	22
Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl.....	23
Štruktúra nákladov a výnosov v hlavnej činnosti.....	24
Kapitálové výdavky.....	25
Časť III.....	26
3. Záver k správe	26

Zoznam grafov v textovej časti správy

Graf č. 1 - Počet a členenie vysokých škôl k 31.12.2009.....	7
Graf č. 2 - Vývoj počtu študentov na verejných a súkromných vysokých školách	8
Graf č. 3 - Študenti podľa skupín odborov	8
Graf č. 4 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov a prihlásených, prijatých a zapísaných (fyzické osoby)	10
Graf č. 5 - Vývoj priemerných plátov zamestnancov verejných vysokých škôl.....	11
Graf č. 6 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov verejných vysokých škôl	12
Graf č. 7 - Vývoj počtu podporovaných výskumných projektov	13
Graf č. 8 - Suma finančných prostriedkov na výskumné projekty (v mil. €).....	14
Graf č. 9 - Podpora pripadajúca na jeden projekt.....	15
Graf č. 10 - Hodnotenie výskumu vysokých škôl	16
Graf č. 11 - Vývoj výnosov a nákladov (v mil. €)	23

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2009

Ministerstvo školstva SR (ďalej len „ministerstvo“) v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) každoročne vypracúva a zverejňuje výročnú správu o stave vysokého školstva. Tento dokument obsahuje výročnú správu o stave vysokého školstva za rok 2009 (ďalej len „správa“).

V úvode správy sú v stručnej forme zhrnuté najdôležitejšie informácie o vysokom školstve za rok 2009.

Prvú časť správy tvorí správa o činnosti vysokých škôl v roku 2009. Je zameraná na plnenie ich hlavných úloh v oblasti vysokoškolského vzdelávania, v oblasti vysokoškolskej vedy a techniky, v oblasti rozvoja a v oblasti sociálnej podpory študentov. **Druhá časť** je venovaná **hospodáreniu verejných vysokých škôl**. Správa je doplnená podrobnou **tabuľkovou prílohou**.

Správa vychádza z údajov, ktoré vysoké školy uviedli vo svojich **výročných správach o činnosti a výročných správach o hospodárení za rok 2009**, ďalej z oficiálnych štatistických údajov a z údajov, ktoré má ministerstvo k dispozícii v rámci svojej koordinačnej činnosti. V správe sa využívajú aj poznatky získané na stretnutiach so Slovenskou rektorskou konferenciou a Radou vysokých škôl.

Správa sa zaoberá len vysokými školami v pôsobnosti rezortu ministerstva, teda verejnými vysokými školami a súkromnými vysokými školami. Nezaoberá sa vysokými školami v rezorte obrany, vnútra ani zdravotníctva. V ďalšom, ak neuvedieme inak, budeme vysokou školou rozumieť verejnú vysokú školu alebo súkromnú vysokú školu. V časti o hospodárení sa správa zaoberá len verejnými vysokými školami. V porovnaní s predchádzajúcimi správami sa pri viacerých ukazovateľoch upúšťa od inštitucionálneho pohľadu a uvádza sa stav v sektore vysokého školstva všeobecne ako takom. Finančné hodnoty z predchádzajúcich rokov boli prepočítané konverzným kurzom (1 € = 30, 126 Sk).

Na prehľadnosť a ľahšiu možnosť odvolávok sú jednotlivé odseky v ďalšom texte priebežne číslované.

Úvod

Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2009

- (1) V roku 2009 nastal **medziročný pokles počtu študentov** vysokých škôl o 178, čím bol celkový počet študentov **225 588**. Sektor súkromných vysokých škôl pokračoval v trende nárastu podielu študentov na celkovom počte študentov ako aj nárastu celkového počtu študentov. Rast bol zaznamenaný aj v počte doktorandov (nárast o 565 študentov). Najviac študentov študovalo v spoločenských vedách, náukách a službách (59,2 %).
- (2) V priebehu roka 2009 **riadne skončilo vysokoškolské štúdium** na verejných a súkromných vysokých školách **70 470** študentov.
- (3) O štúdium na vysokej škole v prvom stupni sa uchádzalo **75 300 uchádzačov**, ktorí podali **144 202 prihlášok** na štúdium, čím pokračoval pokles záujmu o vysokoškolské štúdium. Na štúdium sa zapísalo 53 350 uchádzačov.
- (4) **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy v roku 2008 bol **866 €**, čo je **o 7,7 % viac** ako v roku 2008. Priemerný plat vysokoškolského učiteľa verejnej vysokej školy v roku 2009 bol 1 107 €, čo je o 6,8 % viac ako v roku 2008. V roku 2009 bol priemerný plat profesora verejnej vysokej školy 1 601 €.
- (5) Veková štruktúra profesorov a docentov verejných vysokých škôl sa medziročne významne nezmenila. Medián vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesora bol 58 rokov.
- (6) **Podpora vysokoškolskej vedy a techniky** v rámci finančných prostriedkov vyčlenených na vysoké školstvo v kapitole ministerstva v roku 2009 predstavovala **39 737 295 €**.
- (7) Za rok 2009 verejné vysoké školy zaznamenali 40 960 publikačných výstupov, z toho **1 646 v karentoch**.
- (8) V roku 2009 sa skončila **komplexná akreditácia činností 24 vysokých škôl**. Ôsmim vysokým školám navrhla Akreditačná komisia ponechať doterajšie začlenenie (šiestim medzi univerzitné vysoké školy), ostatné vysoké školy môžu v ročnej lehote prijať opatrenia na nápravu.
- (9) V rámci schváleného rozpočtu na vysoké školstvo bola na dotácie verejným vysokým školám vyčlenená čiastka **473 701 721 €**. V priebehu roka 2009 bol schválený rozpočet verejných vysokých škôl upravený na objem 448 661 646 €.
- (10) Verejné vysoké školy hospodária podľa rozpočtu výnosov a nákladov. **Celkové náklady** verejných vysokých škôl v roku 2009 **v hlavnej činnosti** predstavovali **544 789 293 €** a **celkové výnosy** verejných vysokých škôl v roku 2009 **v hlavnej činnosti** boli **552 114 072 €**.
- (11) V roku 2009 skončilo s **kladným hospodárskym výsledkom** svoje hospodárenie všetkých **20 verejných vysokých škôl**. Hospodársky výsledok verejných vysokých škôl za rok 2009 v hlavnej činnosti bol zisk vo výške 7 315 929 €. Celkový hospodársky výsledok bol **zisk v objeme 9 728 538 €**.
- (12) Správa a jej tabuľková príloha aj v tomto roku poskytuje ďalšie podrobné informácie o stave vysokého školstva v SR za rok 2009.

Časť I

1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2009

(13) Prvá časť správy sa zameriava na hlavné činnosti vysokých škôl v roku 2009 a podmienky, za ktorých tieto činnosti vykonávajú.

1.1 Právne podmienky

(14) V roku 2009 bola prijatá vládna novela zákona o vysokých školách, ktorá najmä:

- a) umožňuje verejným vysokým školám vytvoriť pre start-up a spin-off firmy osobitné podmienky v rámci inkubátorov pri vysokých školách, vo forme zvýhodneného prístupu k infraštruktúre vysokých škôl,
- b) podporuje študentskú mobilitu,
- c) požaduje rozvíjanie vnútorných systémov zabezpečovania kvality vzdelávania,
- d) zavádza register záverečných, rigorózných a habilitačných prác, ktorý bude podporným nástrojom pri odhaľovaní prípadného plagiátorstva študentov a vysokoškolských učiteľov.

(15) Okrem toho boli v januári, auguste a novembri 2009 predložené ďalšie tri poslanecké návrhy zákonov, ktorými sa mal meniť alebo dopĺňať zákon o vysokých školách, k ich prijatiu nedošlo.

(16) V súvislosti so 60. výročím vzniku, s uskutočňovaním študijného programu farmácia, ukončením komplexnej akreditácie činností vysokej školy bol zákonom č. 569/2009 Z. z. zmenený názov Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach na Univerzitu veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.¹⁾

(17) Okrem toho vydalo/pripravilo ministerstvo niekoľko právnych noriem nižšej právnej sily, ktorými upravilo maximálne školné, zverejnilo zoznam vysokých škôl, či upravilo limity, v ktorých ministerstvo financuje bezplatné štúdium v externej forme na verejných vysokých školách.

(18) Zákonom č. 474/2008 Z. z. bola od 1. januára 2009 zrušená možnosť verejných vysokých škôl upraviť odmeňovanie jej zamestnancov v zmysle Zákonníka práce. Verejné vysoké školy sú tak povinné postupovať pri odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania

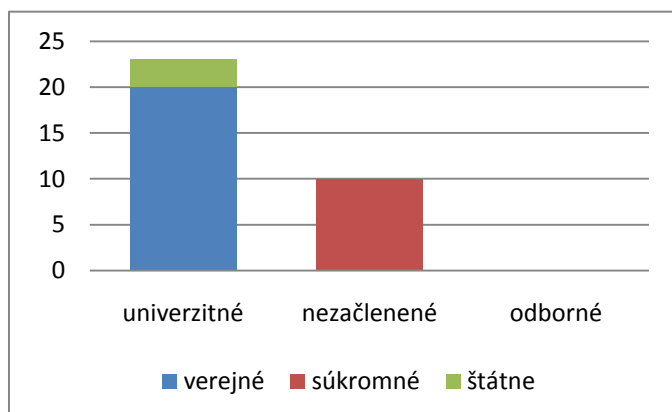
(19) V roku 2009 naďalej poskytovalo vysokoškolské vzdelávania 20 verejných vysokých škôl, tri štátne vysoké školy a 10 súkromných vysokých škôl. Okrem toho pôsobili na území Slovenskej republiky tri zahraničné vysoké školy so sídlom v Českej republike.

(20) **Na 24 vysokých školách skončila** v roku 2009 **komplexná akreditácia** ich činností, v tom je jedna štátna vysoká škola a tri súkromné vysoké školy. Všetky verejné vysoké školy tak boli predmetom komplexnej akreditácie. V prípade ôsmich vysokých škôl odporučila Akreditačná komisia ponechať doterajšie začlenenie vysokej školy. Šestnásť vysokých škôl nesplnilo kritériá na ich doterajšie začlenenie. Tieto vysoké školy majú ročnú lehotu na odstránenie nedostatkov, pre ktoré predmetné kritériá nesplnili. V prípade dvoch vysokých

---

¹⁾ Zákon nadobudol účinnosť 15. januára 2010, preto sa v správe používa pôvodný názov a skratka vysokej školy.

škôl sa Akreditačná komisia v roku 2009 vyjadrila, že prijali dostatočné opatrenia na ich ponechanie medzi univerzitnými vysokými školami.

(21) Na konci roka 2009 v Slovenskej republike pôsobilo 23 univerzitných vysokých škôl a 10 vysokých škôl bez začlenenia.

Graf č. 1- Počet a členenie vysokých škôl k 31.12.2009

(22) V roku 2009 vláda SR nerozhodovala o udelení štátneho súhlasu na pôsobenie ako súkromná vysoká škola. Ministerstvu boli v roku 2009 doručené dve žiadosti o udelenie štátneho súhlasu.

1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania

Systém vysokoškolského vzdelávania

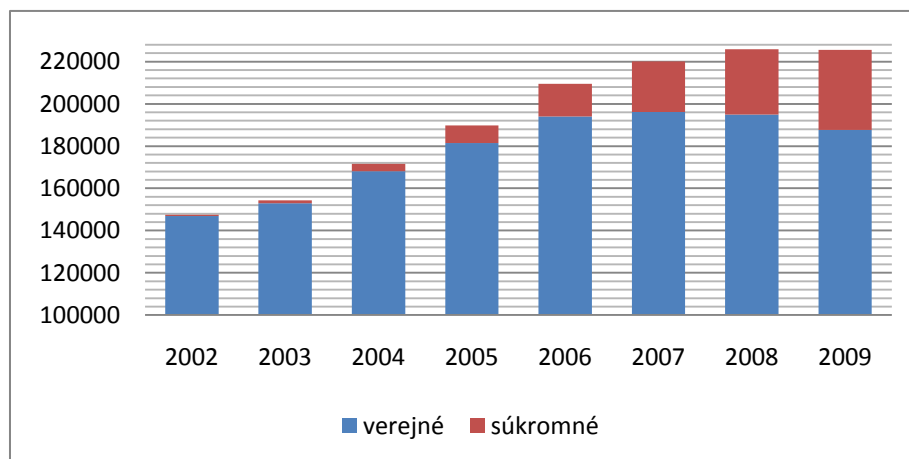
(23) V roku 2009 vysoké školy poskytovali vysokoškolské štúdium v dobiehajúcich študijných odboroch zriadených podľa predchádzajúcich právnych predpisov a v študijných programoch podľa platného zákona, ktoré sú organizované kreditovým systémom štúdia. Práva konať štátne skúšky v študijných odboroch bakalárskeho štúdia podľa predchádzajúcich predpisov zanikli vysokým školám 31. decembra 2009.

(24) V roku 2009 ministerstvo rozhodlo o dvoch zmenách v sústave študijných odborov Slovenskej republiky zaradením študijného odboru lekárska, klinická a farmaceutická biochémia v rámci lekárskeho odboru a študijného odboru logistika v rámci novej podskupiny študijných odborov logistika.

(25) So zreteľom na ukončovania komplexných akreditácií činností jednotlivých vysokých škôl ministerstvo rozhodovalo o priznaní príslušných práv „na novo“. V 125 prípadoch na návrh Akreditačnej komisie rozhodlo o pozastavení akreditácie študijného programu a v 20 prípadoch o pozastavení akreditácie na konanie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov. V prípade TUAD v Trenčíne minister školstva rozhodol o pozastavení akreditácie študijného programu v súvislosti so zistenými pochybeniami v činnosti vysokej školy, resp. jej fakulty. Na Fakulte mechatroniky TUAD v Trenčíne boli po skončení komplexnej akreditácie všetky akreditácie študijných programov pozastavené alebo odňaté.

Študenti

(26) Medziročne bolo zaznamenané mierne zníženie počtu študentov na vysokých školách na **225 588 študentov** (pokles o 178 študentov). Medziročný rast počtu študentov pokračoval na súkromných vysokých školách (nárast o 7 170 študentov), verejné vysoké školy zaznamenali pokles v počte študentov o 7 348. Podiel študentov na súkromných vysokých školách tak medziročne vzrástol na 16,8 %.

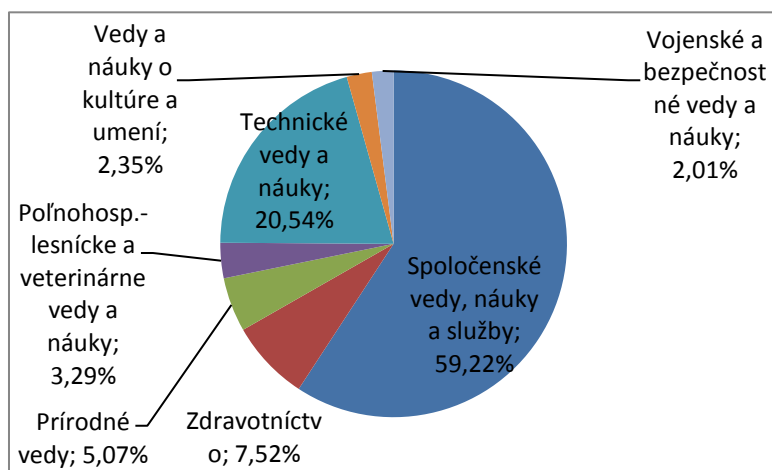
Graf č. 2 - Vývoj počtu študentov na verejných a súkromných vysokých školách

(27) Z hľadiska formy štúdia pokračoval **pokles podielu študentov v externej forme**, keď ich podiel na celkovom počte študentov **bol 34,38 %**.

(28) **Počet doktorandov** medziročne **vzrástol o 565 študentov**, v dennej forme štúdia medziročne vzrástol o 1 191 doktorandov. Podiel doktorandov na celkovom počte študentov predstavoval 4,75 %.

(29) **Počet cudzincov** študujúcich v Slovenskej republike medziročne **vzrástol o 1 810 študentov**, čím sa ich podiel na celkovom počte študentov zvýšil na 3,61 %.

(30) Z pohľadu štatistickej klasifikácie odborov vzdelania najviac **59,2 % zo všetkých študentov študovalo spoločenské vedy, náuky a služby**. V rámci súkromných vysokých škôl to bolo 82,8 % študentov. Rovnako aj v prípade doktorandského štúdia je najviac doktorandov v spoločenských vedách a náukách (35,7 % doktorandov), v dennej forme štúdia je najviac doktorandov **v technických vedách (34,4 % z denných doktorandov)**.

Graf č. 3 - Študenti podľa skupín odborov

náuky a služby, v prvých dvoch stupňoch).

(32) **Na siedmich vysokých školách študovalo viac ako 52,8 % študentov**, pričom viac ako pätina študentov študovala na dvoch vysokých školách (UK Bratislava a STU Bratislava). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov vysokej školy mali VŠMU Bratislava (11,9 %) a VŠVU Bratislava (10,4 %). Najmenší podiel doktorandov z počtu študentov z univerzitných vysokých škôl mala UJS Komárno (1,1 %). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov zo súkromných vysokých škôl mala BVŠP (3,7 %). Najväčší podiel študentov cudzincov mal DTI Dubnica (22,4 % z počtu študentov). Trinásť vysokých škôl

malo podiel cudzincov väčší ako bol ich podiel v SR. Medián podielu cudzincov na počte študentov bol 2,7 %.

(33) Z hľadiska veku **viac ako polovica študentov v dennej forme štúdia** v prvých dvoch stupňoch vysokoškolského vzdelávania bolo vo veku **do 21 rokov**. V prípade externej formy štúdia takmer polovica študentov na prvých dvoch stupňoch bola starších ako 30 rokov. Viac ako tri štvrtiny doktorandov v dennej forme štúdia mala vek do 27 rokov, v externej forme štúdia bola takmer tri štvrtina doktorandov vo veku nad 29 rokov.

(34) V priebehu roka 2009 **riadne skončilo** vysokoškolské štúdium **70 470 študentov**, z nich 62,8 % v spoločenských vedách, náukách a službách. V rámci spoločenských vied, náuk a služieb predstavovali absolventi ekonomických vied 32,4 %, absolventi pedagogických vied 21,3 % (z nich 5 797 /61,5 % v sociálnej práci). Absolventi doktorandského štúdia tvorili 2,5 % z počtu absolventov.

(35) Podľa údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo v evidencii uchádzačov o zamestnanie v septembri 2009 z verejných a súkromných vysokých škôl 5 911 uchádzačov - absolventov vysokých škôl²⁾. Z nich 71,0 % bolo v evidencii tri až šesť mesiacov. Z hľadiska odboru vzdelania 60,3 % nezamestnaných absolventov získalo diplom v spoločenských vedách, náukách a službách a 20,1 % nezamestnaných absolventov skončilo technické vedy a náuky. V rámci spoločenských vied, náuk a služieb 37,1 % evidovaných nezamestnaných absolventov tvorili absolventi v ekonomických vedách. Takmer tretinu evidovaných nezamestnaných absolventov v technických vedách tvorili absolventi strojárstva a ost. kovospracujúcej výroby.

(36) Podľa údajov z centrálného registra študentov z októbra 2009 verejné vysoké školy evidovali povinnosť uhradiť školné v akademickom roku 2009/2010 v prípade 30 843 študentov a k 31. októbru 2009 odpustili povinnosť uhradiť školné 761 študentom. Povinnosť uhradiť školné vznikla 16,4 % študentom z ich celkového počtu. Najväčší podiel študentov, ktorým vznikla povinnosť uhradiť školné mala TvU Trnava (27,0 %). Celkové výnosy verejných vysokých škôl zo školného boli v roku 2009 v sume 19 543 399 €, v tom školné od cudzincov 13 616 487 €.

(37) Podrobnejšie údaje sú uvedené v **tabuľkách č. 1 až 5**.

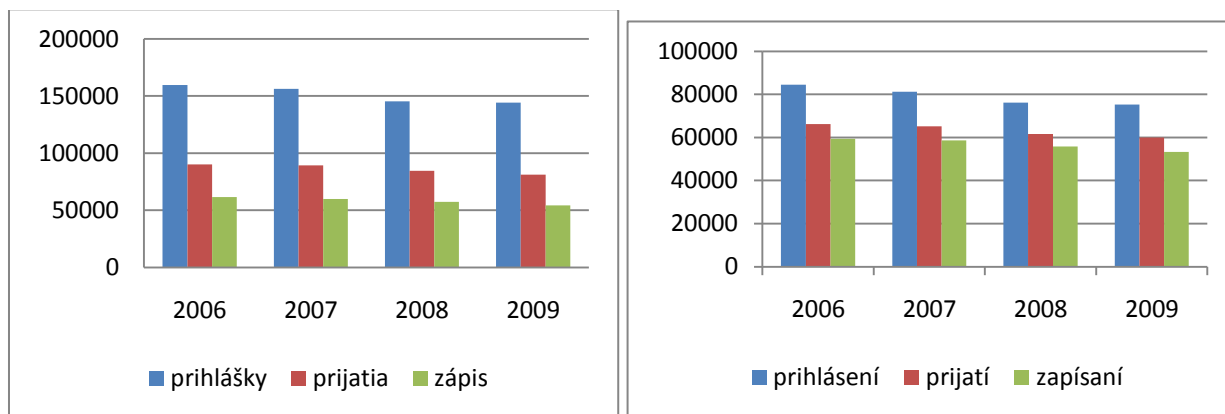
Prijímacie konanie na 1. stupeň³⁾

(38) Od roku 2006 klesá záujem o štúdium na vysokých školách (v prvom stupni vysokoškolského vzdelávania resp. v študijných programoch spojeného prvého a druhého stupňa), čo sa prejavuje aj v počte podaných prihlášok na štúdium na vysokej škole (**144 202 prihlášok** v roku 2009) ako aj v počte osôb, ktoré prihlášku na štúdium podali (**75 300 uchádzačov**). V priemere jeden uchádzač podal 1,92 prihlášky na vysokoškolské štúdium. Opačný trend je na súkromných vysokých školách, kde medziročne rastie aj počet podaných prihlášok aj počet uchádzačov o štúdium. Podiel prijatí z počtu prihlášok medziročne klesol na 56,2 % a je najnižší od roku 2006 (t.j. kladne vybavených bolo 81 112 prihlášok). V roku 2009 bol podiel prijatých uchádzačov (60 036) z počtu uchádzačov o štúdium 79,7 %, čím sa udržiava hodnota okolo 80 %.

---

²⁾ Za absolventa uchádzača o zamestnanie sa považujú len absolventi z dennej formy štúdia. Absolvent mohol ukončiť štúdium aj v predchádzajúcom roku.

³⁾ V rámci prijímacieho konania sú v celkových údajoch zohľadnené aj štátne vysoké školy.

Graf č. 4 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov a prihlásených, prijatých a zapísaných (fyzické osoby)

(39) V lete 2009 ministerstvo vyzvalo verejné vysoké školy, aby zvážili prijatie ďalších uchádzačov o štúdium v dennej forme štúdia v prvom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania. Výsledky z prijímacieho konania ukázali, že toto opatrenie nezvýšilo počet študentov, ale jeho vplyvom sa čiastočne znížil medziročný prepád v počte študentov verejných vysokých škôl.

(40) V roku 2009 sa zo 100 prijatých uchádzačov nezapísalo na štúdium menej ako 12 uchádzačov. Celkovo bolo **prijatých** na štúdium **60 036 uchádzačov** a **zapísalo sa 53 350** uchádzačov. Najviac, 50 267 uchádzačov (66,8 %) podalo prihlášku na štúdium spoločenských vied, náuk a služieb, z nich 70,7 % bolo na štúdium prijatých a zapísalo sa 29 505 uchádzačov, čo je 83,0 % z prijatých.

(41) Najväčšia skupina uchádzačov o vysokoškolské štúdium mala **menej ako 20 rokov** (55,5 %, v prípade **dennej formy štúdia 73,2 % z uchádzačov**). V prípade externej formy štúdia takmer tretina uchádzačov mala vek 21 až 25 rokov. Maturujúci v roku 2009 tvorili z uchádzačov 51,1 % (v dennej forme štúdia 67,8 %).

(42) Podľa štatistických údajov v školskom roku 2008/2009 absolvovalo strednú školu s maturitou 50 561 žiakov. O štúdium na vysokej škole v SR sa z nich uchádzalo 76,4 % absolventov. Na štúdium na vysokej škole sa zapísalo 56,9 % maturantov zo školského roka 2008/2009.

(43) Z hľadiska medzinárodných porovnávaní sa ako štandardný parameter uvádza podiel novoprijatých študentov na populácii 19-ročných. Pri **počte 19-ročných 78 001⁴⁾** v roku **2009** dosiahol tento parameter pri počte novoprijatých **50 326** hodnotu **64,5 %** (v roku 2008 bola hodnota 71,7 %).

Prijímacie konanie na 2. stupeň³⁾

(44) V roku 2009 bolo podaných **26 360 prihlášok** na štúdium na vysokej škole v študijných programoch **druhého stupňa v dennej forme** a 16 805 v externej forme štúdia. O štúdium sa uchádzalo **37 830 občanov SR**, **prijatých bolo 34 298 uchádzačov (90,7 %)** a na štúdium sa **zapísalo 29 922 uchádzačov (87,2 % z prijatých)**.

(45) V priemere sa o štúdium na verejnej alebo súkromnej vysokej škole uchádzala menej ako pätina uchádzačov, ktorí prvý stupeň vysokoškolského vzdelania získali na inej vysokej škole. Najväčší podiel uchádzačov z inej vysokej školy 39,5 % zaznamenala VSZSP Bratislava,

⁴⁾ Prognóza vývoja obyvateľstva SR do roku 2050, Inštitút informatiky a štatistiky Bratislava.

najmenší 2,6 % podiel zaznamenala KU Ružomberok. Štyri z verejných a súkromných vysokých škôl neprijímali na druhý stupeň vysokoškolského štúdia.

(46) 88,3 % z uchádzačov o štúdium v druhom stupni získalo vysokoškolské vzdelanie v prvom stupni v roku 2009. Z hľadiska zápisu na štúdium druhého stupňa predstavovali **absolventi z roku 2009** z celkového počtu zapísaných **90,2 %**.

(47) Podrobnejšie údaje sú uvedené v **tabuľkách č. 6 až 9**.

Vysokoškolská mobilita

(48) Všetky verejné vysoké školy boli v akademickom roku 2008/2009 zapojené do podprogramu Erasmus. Mobility sa vyhodnocujú podľa akademických rokov, preto uvádzame, že v akademickom roku 2008/2009 možnosť vycestovať prostredníctvom tohto podprogramu využilo **1 703 študentov** na študijný pobyt v priemernej dĺžke **5,0 mesiacov** a 317 študentov na pracovnú stáž do podnikov v priemernej dĺžke 3,5 mesiaca. Spolu vycestovalo 2 020 študentov, čo predstavuje medziročný **nárast o 19,0 % študentov**. Najviac, 506 vyslaných študentov, študovalo na UK v Bratislave.

(49) V akademickom roku 2008/2009 sa zvýšil počet prichádzajúcich študentov podprogramu Erasmus na 820 (51,6 % z počtu vyslaných), čo predstavuje medziročný nárast o 9,3 %. Najviac, 201 študentov prijala UK Bratislava.

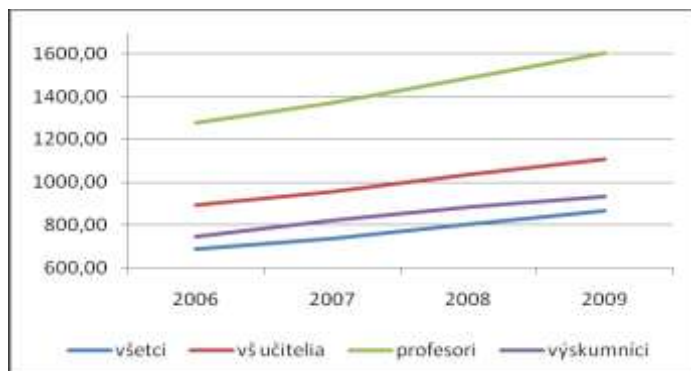
(50) V akademickom roku 2008/2009 vycestovalo prostredníctvom podprogramu Erasmus 563 vysokoškolských učiteľov (o 68 viac ako v predchádzajúcom akademickom roku).

(51) V roku 2009 pokračoval **Národný štipendijný program na podporu mobilit študentov, doktorandov, vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov**, prostredníctvom ktorého je možné získať štipendium na študijný pobyt v rámci študijných programov druhého a tretieho stupňa vysokoškolského vzdelávania a cestovné granty. O štipendium žiadalo 381 uchádzačov (vrátane štátnych vysokých škôl a SAV). Schválených bolo **202 štipendistov**. Okrem toho bolo schválených 11 cestovných grantov.

(52) Prostredníctvom Národného štipendijného programu môžu podporu na časť štúdia získať študenti vysokých škôl, vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci zo zahraničia. V roku 2009 sa o podporu uchádzalo 335 cudzincov. Žiadosť bola schválená **90 študentom a 121 vysokoškolským učiteľom**.

1.4 Zamestnanci vysokých škôl

(53) Priemerný evidenčný prepočítaný **počet zamestnancov verejných vysokých škôl** v roku 2009 bol **21 440**. V tom vysokoškolskí učitelia tvoria 45,5 %, výskumní pracovníci 7,7 % a ostatní zamestnanci (administratíva, prevádzka, a pod.) tvoria 46,8 % zamestnancov. **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy v roku **2009** bol **865,96 €**, čo predstavuje medziročný **nárast o 7,7 %**. Priemerné platy zamestnancov verejných vysokých škôl v roku **2009** sú v rozpätí od 699,9 € na TU Zvolen do 970,9 € na STU Bratislava.

Graf č. 5 - Vývoj priemerných plátov zamestnancov verejných vysokých škôl

(54) **Priemerný plat učiteľa** verejnej vysokej školy v roku **2009** bol **1 107 €**, čo predstavuje medziročný nárast **o 6,8 %**. **Priemerný plat profesorov** na verejných vysokých

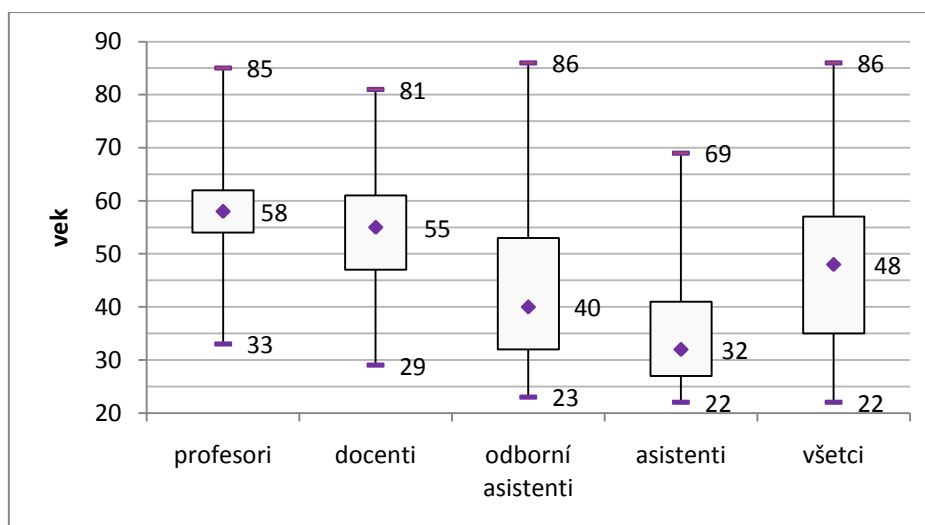
školách v roku **2009** bol **1601 €** (nárast o 7,8 %). **Priemerný plat docentov** v roku **2009** bol **1 289** (nárast o 7,4 %). Priemerný plat profesorov v pomere k priemernému platu vysokoškolských učiteľov sa udržiava na úrovni 1,44 násobku. Pomer priemerného platu vysokoškolského učiteľa k priemernému platu zamestnanca verejných vysokých škôl od roku 2006 mierne klesá na aktuálnu úroveň 1,28.

(55) **Priemerný plat výskumných a umeleckých pracovníkov** na verejných vysokých školách dosiahol v roku **2009** výšku **931 €**. V porovnaní s priemerným platom z roku 2008 ide **o 5,5 % nárast**. Priemerný plat výskumného pracovníka bol na úrovni 84,2 % platu vysokoškolského učiteľa.

(56) V roku 2009 prezident SR vymenoval na základe návrhov verejných vysokých škôl a súkromnej vysokej školy v dvoch termínoch **130 profesorov**. Priemerný vek vymenovaných bol 54,4 rokov. Najviac 35 profesorov bolo vymenovaných v skupine študijných odborov konštruovanie, technológie, výroba a komunikácie.

(57) Podľa údajov, ktoré poskytli verejné vysoké školy za október 2009, najstarší vysokoškolský učiteľ vo funkcii profesora mal na verejných vysokých školách vek 85 rokov, najmladší 33 rokov. Menej ako 54 rokov má štvrtina **vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora, medián veku bol 58 rokov** a štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora mala vek viac ako 62 rokov.⁵⁾

(58) Vek vysokoškolských učiteľov vo **funkcii docent** bol od 29 do 81 rokov. Štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii docenta má vek do 47 rokov, **medián veku bol 55 rokov** a štvrtina mala viac ako 61 rokov.

Graf č. 6 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov verejných vysokých škôl (minimálny, dolný a horný kvartil a maximálny vek)

(59) Prezident Slovenskej republiky vymenoval v roku 2009 jedného rektora verejnej vysokej školy a troch rektorov súkromných vysokých škôl.

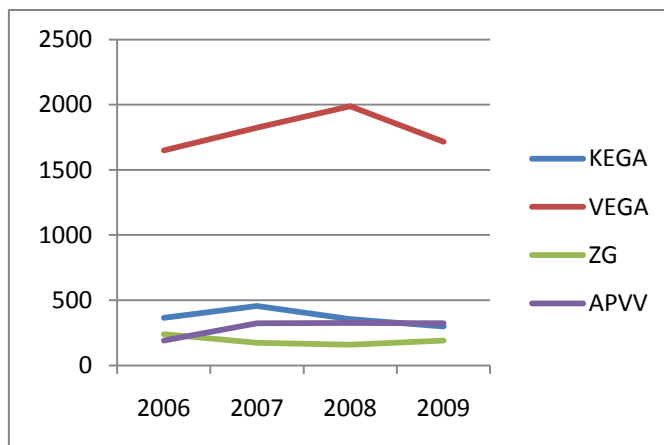
(60) Podrobnejšie údaje týkajúce sa zamestnancov vysokých škôl sú **v tabuľkách č. 10a až 11**.

1.5 Vysokoškolská veda a technika

(61) Podpora výskumu na vysokých školách bola aj v roku 2009 jednou z priorít ministerstva. Kvalitný výskum a vývoj je nevyhnutnou podmienkou na poskytovanie kvalitného

⁵⁾ Nezohľadňuje sa výška úväzku príslušného vysokoškolského učiteľa.

vysokoškolského vzdelávania (najmä v jeho v druhom a treťom stupni) a tiež preto, že dlhodobým cieľom ministerstva je podstatne zvýšiť úlohu vysokých škôl vo výskume a vývoji z hľadiska výskumného potenciálu Slovenska. Vysoké školy sa postupne majú stať, tak ako je to vo viacerých rozvinutých krajinách, základom výskumného potenciálu krajiny.

Graf č. 7 - Vývoj počtu podporovaných výskumných projektov

(62) Vysoké školy získali v roku 2009 finančné prostriedky na uskutočňovanie výskumu a vývoja zo štátneho rozpočtu takmer výlučne

prostredníctvom kapitoly ministerstva. Získavali ich ako inštitucionálnu formu podpory výskumu a vývoja v rámci rozpočtového programu 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl a tiež ako účelovú formu podpory na základe súťaže s ostatnými subjektmi zaoberajúcimi sa výskumom a vývojom z Agentúry na podporu výskumu a vývoja a v rámci štátnych programov.

(63) Inštitucionálna podpora výskumu verejným vysokým školám v roku 2009 bola zohľadnená v dotácii poskytovanej ministerstvom vrátane financovania projektov vybraných v rámci vnútorných grantových systémov ministerstva a v rámci mechanizmov Agentúry na podporu výskumu a vývoja získavali vysoké školy účelovú podporu. Podpora rozvoja výskumnej infraštruktúry pokračovala prostredníctvom využívania európskych štrukturálnych fondov.

(64) Ministerstvo za roky 2007 – 2010 poskytlo finančné prostriedky na riešenie viacerých projektov celospoločenského a hospodárskeho významu. Išlo napríklad o vybudovanie excelentného pracoviska obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie a experimentálno-výučbovej fotovoltickej slnečnej elektrárne na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave v rámci projektu Slnko do škôl. Ministerstvo finančnou dotáciou podporilo aj Výskumno-výstavné a informačné centrum bioenergie a budovanie Lokálnej seizmickej siete východné Slovensko.

(65) Ministerstvo v rokoch 2008 – 2009 zabezpečilo podmienky na vytvorenie **Národného centra európskych a globálnych štúdií SR** pri EU v Bratislave. Vytvorenie Národného centra európskych a globálnych štúdií SR je naplnením zámerov Programového vyhlásenia vlády SR. Centrum funguje ako univerzitná interdisciplinárna inštitúcia orientovaná na výskum v oblasti globálnych a európskych štúdií a v oblasti dosahov globalizačných a integračných procesov na ekonomiku Slovenska a na rozvoj spoločensko-vedných disciplín v kontexte globalizácie a integrácie.

(66) **Slovenská komisia pre vedecké hodnosti** (ďalej len „SKVH“), poradný orgán ministra školstva SR na rozhodovanie o otázkach týkajúcich sa udeľovania najvyššej vedeckej hodnosti doktora vied „DrSc.“, prerokovala v roku 2009 celkovo **27 návrhov na obhajobu vedeckej hodnosti doktora vied**. Z návrhov, ktoré SKVH odporučila na obhajobu, bolo v roku 2009 vedeckými radami vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied na Slovensku udelených **23 nových titulov doktorov vied**.

Podprogram Vysokoškolská veda a technika

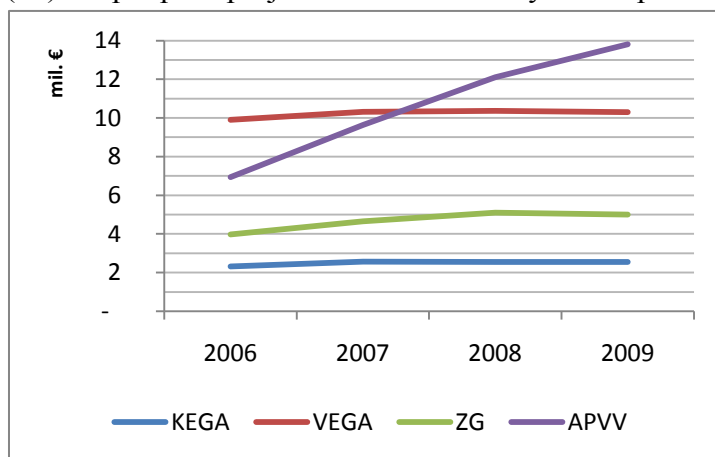
(67) V roku 2009 bolo na podprogram 077 12 – **Vysokoškolská veda a technika** vyčlenených **39 737 295 €**.

(68) V rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika* boli v roku 2009 ministerstvom podporované výskumné aktivity:

- a) v oblasti prevádzky a rozvoja infraštruktúry pre výskum a vývoj,
- b) v oblasti základného výskumu prostredníctvom vnútorného grantového systému VEGA,
- c) v oblasti výskumu pre rezort školstva prostredníctvom vnútorného grantového systému KEGA.

(69) Na **prevádzku a rozvoj infraštruktúry** vysokoškolskej vedy a techniky bolo v roku 2009 **vyčlenených 26 740 463 €**. Uvedené finančné prostriedky boli rozpísané medzi jednotlivé vysoké školy na základe výkonov v oblasti vedy a techniky vyjadrených výskumnou kapacitou, objemom získaných domácich výskumných grantov a zahraničných grantov, počtom absolventov doktorandského štúdia, počtom doktorandov v dennej forme štúdia v akademickom roku 2009/2010 a publikačnou a umeleckou činnosťou vysokých škôl.

(70) Na podporu projektov základného výskumu prostredníctvom **VEGA** bolo v roku 2009 na

verejné vysoké školy **rozpísaných 10 299 314 €**, čo je približne na tej istej úrovni ako v roku 2008. Výber a hodnotenie projektov uskutočnilo trinásť komisií zložených z odborníkov z vysokých škôl a zo Slovenskej akadémie vied. Postupovalo sa pritom podľa schválených pravidiel VEGA, ktoré od roku 2007 preferujú projekty s očakávaným prínosom pre spoločenskú a hospodársku prax.

Graf č. 8 - Suma finančných prostriedkov na výskumné projekty (v mil. €)

(71) Na **jeden projekt VEGA** bolo v priemere vynaložených **6 005 €**, čo je o 788 € viac ako v roku 2008. Počet financovaných projektov VEGA sa oproti roku 2008 znížil o 13,7 %.

Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci VEGA je v **tabuľke č. 12a**. Údaje o riešených projektoch podľa jednotlivých odborných komisií VEGA sú uvedené v **tabuľke č. 12b**.

(72) Na podporu projektov v oblasti výskumu pre rezort školstva prostredníctvom **KEGA** bolo v roku 2009 **rozpísaných 2 556 000 €**, čo je približne na tej istej úrovni ako v roku 2008. V roku 2009 bolo prostredníctvom KEGA **podporených 299 projektov**. **Priemerná finančná dotácia predstavovala približne 8 548 € na projekt**. Výber a hodnotenie projektov KEGA zabezpečovali štyri komisie zložené z odborníkov z vysokých škôl. Postupovalo sa pritom podľa platných pravidiel KEGA. Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci KEGA je v **tabuľke č. 13**. V roku 2009 ministerstvo zaviedlo úplnú elektronizáciu podávania žiadostí o dotáciu na nové projekty KEGA a ich hodnotenia, ako aj podávania ročných a záverečných správ projektov KEGA v rámci Portálu vysokých škôl.

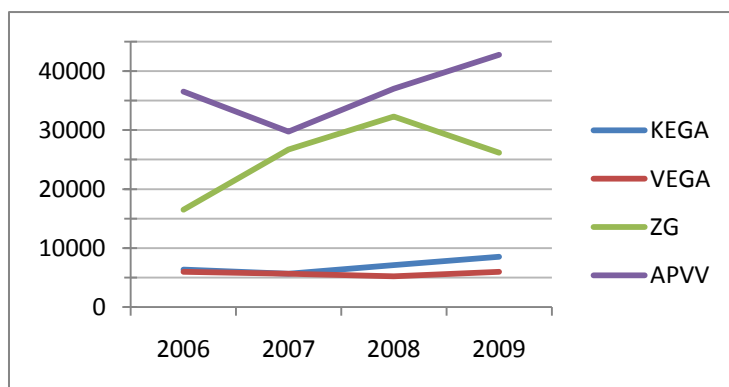

(73) Z dôvodu zníženia rozpočtu ako dôsledku celosvetovej hospodárskej a ekonomickej krízy ministerstvo pozastavilo v roku 2009 financovanie všetkých projektov aplikovaného výskumu riešených a financovaných sekciou vysokých škôl. V roku 2009 sekcia vysokých škôl nevyhlásila výzvu na podávanie nových projektov aplikovaného výskumu.

Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja

(74) Verejné vysoké školy sa v roku 2009 podieľali na riešení projektov v jednom z piatich **štátnych programov výskumu a vývoja**. Celková hodnota finančnej podpory, ktorú vysoké školy získali na tieto úlohy, bola **623 833 €**, čo je o 678 198 € menej ako v roku 2008. Príčina zníženia objemu účelových dotácií poskytnutých verejným vysokým školám na riešenie úloh štátnych programov v porovnaní s rokom 2008 spočíva v tom, že pokračujúce štátne programy výskumu a vývoja, ktoré boli schválené ešte v roku 2002, sa postupne dokončujú. Úspešnosť jednotlivých verejných vysokých škôl v získavaní účelovej podpory na riešenie projektov štátnych programov výskumu a vývoja je uvedená v **tabuľke č. 14a**. Podiel úspešnosti verejných vysokých škôl v získavaní účelovej podpory na riešenie projektov výskumu a vývoja v jednotlivých štátnych programoch je uvedený v **tabuľke č. 14b**.

(75) Agentúra na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „APVV“) poskytla v rámci podpory projektov financovaných na verejných vysokých školách z prostriedkov **APVV celkovo 13 803 475 €**. Podiel verejných vysokých škôl na celkovom objeme finančných prostriedkov poskytnutých na podporu projektov APVV predstavuje 39,3 %.

Graf č. 9 - Podpora pripadajúca na jeden projekt

ktoré získali účelovú podporu APVV.

(76) Úspešnosť jednotlivých verejných vysokých škôl v získavaní podpory na riešenie úloh výskumu a vývoja priamo z APVV je uvedená v **tabuľke č. 15a**. Porovnanie úspešnosti jednotlivých sektorov výskumu a vývoja na získavaní podpory od APVV v roku 2009 sa nachádza v **tabuľke č. 15b**.

Zahraničné zdroje na výskumné projekty

(77) Podľa údajov poskytnutých vysokými školami získali verejné vysoké školy v roku 2009 **na 191 výskumných projektov zo zahraničných zdrojov** finančné prostriedky v objeme **4 996 008 €**. V porovnaní s rokom 2008 vzrástol počet podporených výskumných projektov zo zahraničia o 33 (20,9 %), avšak objem získaných zahraničných výskumných grantov v prepočítaní na eurá klesol o 103 275 € (19,0 %). Úspešnosť jednotlivých vysokých škôl v získavaní zahraničných zdrojov na výskumné projekty je v **tabuľke č. 16**.

Publikačná činnosť

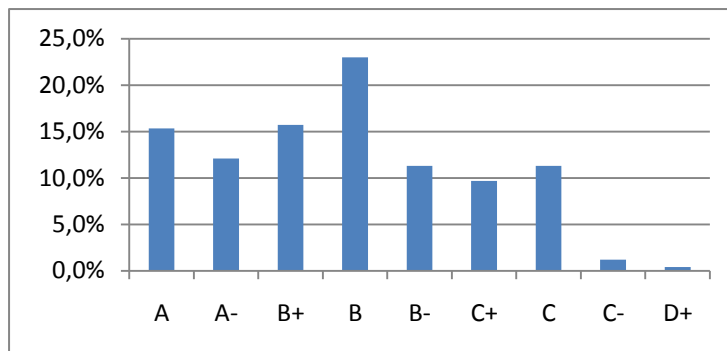
(78) Podľa údajov v centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti, verejné vysoké školy za obdobie 1. 11. 2008 až 31. 10. 2009 zaevidovali **40 960 publikačných výstupov** v sledovaných kategóriách. Najväčší podiel na počte publikácií má UK Bratislava (18,5 %). Počet publikačných výstupov v **karentovaných časopisoch bol 1 646**. Na jedného

zamestnanca vysokej školy (vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník) pripadá v priemere 3,6 publikácie.⁶⁾

(79) Najväčší počet publikácií na počet vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov 5,1 má UVL Košice. Najväčší podiel publikačných výstupov v karentovaných časopisoch 0,3 má UPJŠ Košice. Podrobnejšie údaje sú uvedené v **tabuľke č. 19**.

Hodnotenie výskumnej činnosti Akreditačnou komisiou

(80) Akreditačná komisia v rámci komplexnej akreditácie činností vysokých škôl hodnotila verejné a súkromné vysoké školy v roku 2009 v rámci 24 oblastí výskumu. Kvalitu výstupov výskumnej činnosti, prostredia a ohlasov hodnotila v 248 prípadoch (podľa súčastí vysokej školy a oblastí výskumu) a na základe hodnotenia jednotlivých atribútov určila celkový profil.

Graf č. 10 - Hodnotenie výskumu vysokých škôl

(81) V 23,0 % prípadov bolo celkové hodnotenie B (štvrté najlepšie hodnotenie). K celkovému hodnoteniu A (najlepšie hodnotenie) dospela Akreditačná komisia v 15,3 % prípadov. Na najväčšom počte súčastí vysokých škôl sa hodnotili humanitné vedy (v 25 prípadoch), naopak veterinárske vedy sa hodnotili len v jednom prípade. Hodnotenie jednotlivých vysokých škôl je obsiahnuté v ich hodnotiacich správach, ktoré vypracovala Akreditačná komisia.

1.6 Rozvoj vysokého školstva

(82) V rámci rozpisu finančných prostriedkov ministerstvo v roku 2009 podporovalo rozvojové projekty predkladané jednotlivými vysokými školami. Súčasne na centrálnej úrovni bola zabezpečovaná najmä prevádzka a ďalší rozvoj finančného informačného systému pre verejné vysoké školy, prevádzka a rozvoj vysokorýchlostnej akademickej komunikačnej infraštruktúry SANET II a jej napojenie na Európsku akademickú komunikačnú sieť, či zabezpečenie licencií v rámci Microsoft Campus Agreement. Pokračovala aj spolupráca v rámci CISCO Networking Academy Program. Ministerstvo podporovalo aj prevádzku finančného informačného systému pre 18 verejných vysokých škôl. Okrem toho pokračovala možnosť vysokých škôl uchádzať sa o prostriedky zo štrukturálnych fondov.

(83) V rámci centrálnych rozvojových projektov vysoké školy pokračovali v rozvoji a prevádzke nasledujúcich systémov:

- Portál vysokých škôl** – centrálny informačný portál vysokých škôl poskytujúci informácie o jednotlivých vysokých školách a zázemie na zdieľanie a výmenu informácií medzi vysokými školami (možnosti štúdia, informácie o aktivitách – semináre, konferencie, podávanie rozvojových projektov, a pod.).
- Elektronická prihláška** – kontaktné miesto umožňujúce podať elektronicky prihlášku na štúdium na vysokej škole – bola odskúšaná funkčnosť systému s vybranými vysokými a strednými školami.

⁶⁾ Publikačné výstupy na účely financovania sa zohľadňujú za obdobie november – október. Počet zamestnancov je priemerný evidenčný prepočítaný počet podľa štatistického vykazovania za kalendárny rok.

- c) **Centrálny register publikačnej činnosti** – je systém, ktorý prepája knižničné informačné systémy vysokých škôl, automatizuje spracovanie údajov o publikačnej činnosti jednotlivých pracovísk a umožňuje ich kategorizáciu a porovnávanie širokej verejnosti, ako aj pre potreby ministerstva.
- d) **Centrálny register študentov** – je informačný systém poskytujúci informácie o študentoch jednotlivých vysokých škôl v Slovenskej republike, o dĺžke a priebehu ich štúdia, čo umožňuje využívať údaje na štatistické, analytické a rozpočtové účely.
- e) Zavádzanie **elektronického podpisu** v rezorte školstva.
- f) **Register zamestnancov** – vývoj systému na zber údajov o zamestnancoch vysokých škôl a na ich ďalšie spracúvanie.

1.7 Systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb

(84) V roku 2009 systém sociálnej podpory študentov pozostával z priamej podpory formou štipendií z prostriedkov štátneho rozpočtu (sociálne štipendium a motivačné štipendium), štipendií z vlastných zdrojov vysokej školy, pôžičiek zo Študentského pôžičkového fondu a pôžičiek zo štipendijného fondu vysokej školy.

(85) Prostredníctvom nepriamej podpory mali študenti prístup k dotovanému ubytovaniu a stravovaniu, finančná podpora bola poskytovaná aj umeleckým súborom a športovým klubom pôsobiacim pri vysokých školách a univerzitným pastoračným centrámi.

(86) **Maximálna mesačná výška sociálneho štipendia** v akademickom roku 2008/2009 bola 7 500 Sk (249 €) a v akademickom roku 2009/2010 **260 €**. Verejné vysoké školy v roku **2009** vyplatili sociálne štipendia v objeme **23 001 813 €**, čo je oproti roku **2008 pokles o 2 140 585 € (8,5%)**. K 31. decembru 2009 poberalo sociálne štipendia **16 616** študentov, čo predstavuje oproti roku 2008 **pokles o 1 959 poberateľov**.

(87) V roku 2009 pokračovali vysoké školy v poskytovaní motivačných štipendií. Prostriedky na motivačné štipendium sa v roku 2009 poskytli tak, aby desiatim percentám študentov študijných programov prvých dvoch stupňov v dennej forme štúdia, mohlo byť priznané štipendium vo výške 500 €. V roku 2009 poskytlo ministerstvo vysokým školám dotáciu na poskytnutie motivačných štipendií v sume **6 670 900 €** (z toho čiastku 248 550 € súkromným vysokým školám).

(88) Vysoké školy v roku 2009 poskytli **z vlastných zdrojov štipendiá** v sume **446 970 €** celkovo 2 462 študentom, čo predstavuje oproti roku 2008 **nárast o 238 413 €**. Najvyššiu sumu na štipendia z vlastných zdrojov poskytla v roku 2009 Slovenská technická univerzita v Bratislave, a to vo výške 95 029 € pre 335 študentov (v roku 2008 to bola Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre so sumou 50 422 € pre 471 študentov).

(89) V roku 2008 boli zo **Študentského pôžičkového fondu** v akademickom roku 2008/2009 poskytnuté pôžičky v celkovej sume **1 375 725 €**. Zmluvy boli uzavreté s 1547 študentmi, z toho s 1440 študentmi slovenských vysokých škôl, so 104 študentmi zahraničných vysokých škôl a s 3 študentmi so statusom zahraničného Slováka na slovenských vysokých školách.

(90) K 31. decembru 2009 uviedli vysoké školy v štatistike **47 886 lôžok v študentských domovoch** a **2 782 v zmluvných zariadeniach**.

(91) Suma dotácií poskytnutých **na prevádzku študentských domovov v roku 2009** bola tak ako v roku 2008 odvodená od počtu lôžok s pevne stanoveným príspevkom na lôžko, ktorého výška závisela od veku študentského domova. Na mzdy zamestnancov študentských domovov sa polovica finančných prostriedkov poskytovala „historickým princípom“ a druhá polovica

finančných prostriedkov výkonovo. Zo štátneho rozpočtu sa poskytovali dotácie aj na ubytovanie študentov v zariadeniach, ktoré nie sú študentskými domovmi, ale s ktorými mala vysoká škola uzatvorenú zmluvu o ubytovaní svojich študentov. Celková suma poskytnutých **dotácií na ubytovanie študentov v roku 2009** predstavovala **17 111 287 €**, čo predstavuje oproti roku 2008 **nárast o 492 021 €**.

(92) Na základe prieskumu cien ubytovania na vysokoškolských internátoch bolo zistené, že k 31. decembru 2009 bola priemerná hodnota **cien mesačného ubytovania menej ako 50 € mesačne**. Najnižšie ceny mesačného ubytovania uviedol ŠD Pribina, SPU Nitra v rozpätí 19–27 €; najvyššie ceny ŠD Mýtna, STU Bratislava v rozpätí 86–122 € mesačne.

(93) Dotovanie stravovacích služieb sa uskutočňovalo formou príspevku na každé vydané hlavné jedlo študentom. Tento príspevok predstavoval v roku 2009 čiastku **1 €**. Celková suma poskytnutých **dotácií na stravovanie študentov v roku 2009** predstavovala sumu **4 253 501 €**, čo predstavuje oproti roku 2008 **nárast o 2 196 341 €**. Vysokoškolské jedálne vydali študentom verejných vysokých škôl 4 172 tis. jedál, čo je o **487 tis. jedál viac ako v roku 2008**.

(94) V roku 2009 ministerstvo poskytlo vysokým školám dotáciu v sume **980 104 €** na športovú a kultúrnu činnosť študentov vysokých škôl a podporu činnosti univerzitných pastoračných centier.

Časť II

2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2009

(95) Táto časť správy sa zaoberá hospodárením verejných vysokých škôl v roku 2009. Vysoké školy majú od 1. 4. 2002 v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) zákona o vysokých školách postavenie verejných vysokých škôl. Zmenené ekonomické podmienky sú charakterizované prechodom na viac zdrojové financovanie, vrátane nového spôsobu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a zmenou v oblasti vzťahu vysokých škôl k majetku.

(96) K sprehľadneniu ekonomickej situácie verejných vysokých škôl podstatne prispel prechod na hospodárenie podľa výnosov a nákladov vrátane odpisov podľa odpisového plánu, ktorý si v súlade so zákonom o účtovníctve zostavuje každá verejná vysoká škola.

(97) Hlavným zdrojom príjmov verejných vysokých škôl sú naďalej dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré sa verejnej vysokej škole poskytujú vo forme **tzv. blokového grantu**, teda vnútorne neštruktúrované s výnimkou účelovo určených finančných prostriedkov a záväzného ukazovateľa maximálnej sumy osobných nákladov (mzdy a odvody). Objem finančných prostriedkov vynaložených vysokou školou na mzdy a odvody do poisťovních fondov nesmie prekročiť 80 % objemu štátnych dotácií.

(98) V prvej časti správy sú uvedené **informácie o výške a spôsobe rozdelenia dotácií** zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2009 a v druhej časti sa uvádzajú **výsledky hospodárenia** verejných vysokých škôl v roku 2009 tak, ako vyplývajú z výročných správ vysokých škôl o hospodárení.

2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2009 a spôsob ich rozdelenia

(99) Podľa § 89 zákona sú hlavným zdrojom financovania verejnej vysokej školy dotácie zo štátneho rozpočtu. Na pokrytie výdavkov na svoju činnosť verejná vysoká škola využíva v zmysle § 16 a § 89 ods. 1 zákona okrem štátnych dotácií aj ďalšie zdroje.

Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2009

(100) V **schválenom rozpočte na rok 2009** bola v kapitole ministerstva školstva na vysoké školstvo, vrátane finančných prostriedkov na zabezpečenie aktivít realizovaných prostredníctvom ministerstva (napr. SANET, informačný systém SOFIA, MLC) vyčlenená suma **473 701 721 €**. Oproti roku **2008**, v ktorom bola na vysoké školstvo vyčlenená suma **432 771 062 €**, čo predstavuje **nárast o 46 663 380 € (9,1%)**.

(101) V rámci schváleného rozpočtu na vysoké školstvo bola na dotácie verejným vysokým školám vyčlenená čiastka **467 969 000 €** pozostávajúca z bežných dotácií (ďalej tiež “BD”) v objeme 423 556 000 € a kapitálových dotácií (ďalej tiež “KD”) v objeme 44 413 000 €. V priebehu roka 2009 bol schválený rozpočet verejných vysokých škôl upravený na objem **448 661 646 €** (z toho 40 774 004 KD).

(102) Ďalšie finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu v objeme **13 680 691 €** získali verejné vysoké školy na výskumné projekty **z APVV**, v objeme **13 803 476 €** **z národných programov rozvoja vedy a techniky** a vývoja a z programu **06K 12** v objeme **122 785 €**.

(103) Na projekty podporované **z Európskej únie** získali verejné vysoké školy v roku 2009 finančné prostriedky v objeme **12 239 605 €** a **1 676 841 €** zo **spolufinancovania zo ŠR**.

(104) V rámci medzirezortného podprogramu 05T 08 - **Oficiálna rozvojová pomoc** boli v roku 2009 poskytnuté verejným vysokým školám finančné prostriedky v objeme **1 976 366 €** a v podprograme 021 02 03 - **Zabezpečenie mobilit a záväzkov v oblasti vzdelávania** v objeme **368 082 €**.

(105) **Zo zahraničia** získali verejné vysoké školy v období od 1. novembra 2008 do 31. októbra 2009 **na výskumné projekty** finančné prostriedky v objeme **4 996 008 €** a **na ostatné projekty nevýskumného charakteru** v objeme **7 028 522 €**.

(106) Dotácie verejným vysokým školám boli rozpočtované v programe **077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl**. V súlade so štruktúrou programu boli dotácie rozdelené do podprogramov a prvkov. V priebehu roka 2009 boli objemy rozpisu dotácií verejných vysokých škôl v jednotlivých podprogramoch a prvkoch upravené nasledovne:

- a) podprogram 077 11 – *Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl* – **354 086 927 €** (BD 318 121 130 €, KD 35 985 797 €),
- b) podprogram 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika* – **39 737 295 €** (BD 34 978 488 €, KD 4 758 807 €). V tom:
  - i) prvok 077 12 01 – *Prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj* – **26 740 463 €** (BD 25 566 810 €, KD 1 173 653 €),
  - ii) prvok 077 12 02 – *Úlohy základného výskumu na vysokých školách iniciované riešiteľmi (VEGA)* – **10 300 322 €** (BD 7 345 550 €, KD 2 954 772 €),
  - iii) prvok 077 12 03 – *Aplikovaný výskum na vysokých školách pre potreby praxe* – **0 €** (BD 0 €, KD 0 €),
  - iv) prvok 077 12 04 – *Medzinárodná vedecká a vedecko-technická spolupráca vysokých škôl* – **146 087 €** (BD 76 711 €, KD 69 376 €),⁷⁾

---

⁷⁾ Financovanie projektov v rámci CERN.

- v) prvok 077 12 05 – Úlohy výskumu a vývoja na vysokých školách pre rozvoj školstva v stanovených oblastiach iniciované riešiteľmi (KEGA) – **2 550 423 €** (BD 1 989 417 €, KD 561 006 €),
- c) program 077 13 – Rozvoj vysokého školstva – **950 038 €** (BD 900 638 €, KD 49 400 €),
- d) podprogram 077 15 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl – **53 887 386 €** (BD 24 871 594 €),
  - i) prvok 077 15 01 – Sociálne štipendiá – **24 871 594 €** (BD 24 871 594 €),
  - ii) prvok 077 15 02 – Motivačné štipendiá – **6 670 900 €** (BD 6 670 900 €),
  - iii) prvok 077 15 03 – Podpora stravovania, ubytovania, športových a kultúrnych aktivít študentov a pastoračných centier – **22 344 892 €** (BD 22 344 892 €).

Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám

(107) Na základe ustanovenia § 89 ods. 2 zákona pozostáva finančná podpora zo štátneho rozpočtu pre verejnú vysokú školu z nasledovných štyroch dotácií poskytovaných na základe zmluvy:

- a) dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov,
- b) dotácia na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť,
- c) dotácia na rozvoj vysokej školy,
- d) dotácia na sociálnu podporu študentov.

Určenie výšky dotácií pre jednotlivé verejné vysoké školy sa uskutočňuje podľa každoročne aktualizovanej metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám, do ktorej ministerstvo v súlade so zákonom premieta ekonomické nástroje na podporu plnenia cieľov vlády v oblasti vysokého školstva.

(108) Dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov bola rozpočtovaná v podprograme 077 11 – Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl. Prostredníctvom dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov získava vysoká škola hlavnú časť finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov na prevádzku a na krytie odpisov.

(109) V súlade s § 89 ods. 4 zákona bol pri určovaní výšky dotácií na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov pre jednotlivé vysoké školy rozhodujúci počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť uskutočňovaných študijných programov a kvalifikačná štruktúra vysokoškolských učiteľov. 35 % dotácií rozpočtovaných na mzdy a odvody (v roku 2009 predstavoval objem 58 284 580 €) bolo vysokým školám rozpísaných na základe ich výkonu vo výskumnej činnosti.

(110) Na účely stanovenia výšky bežnej dotácie **na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov** pre jednotlivé vysoké školy na úrovni ministerstva sa predpokladá jej nasledovná vnútorná štruktúra:

- a) dotácia na mzdy a odvody do poisťných fondov,
- b) dotácia na tovary a ďalšie služby,
- c) dotácia na štipendiá doktorandov v dennej forme štúdia,
- d) dotácia na špecifiká.

Výsledná hodnota bežnej dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov sa vypočíta ako súčet dotácií uvedených v písmenách a) až d).

(111) Dotácia **na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika*. Finančné prostriedky **na projekty VEGA a na projekty KEGA** boli prideľované v rámci vnútorného grantového systému ministerstva súťažným spôsobom. V rámci medzinárodnej vedeckej a vedecko-technickej spolupráce vysokých škôl boli financované len projekty CERN. Poslednú časť tvorila dotácia **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj**.

(112) Pri určovaní výšky dotácie **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj** pre jednotlivé verejné vysoké školy sa vychádzalo z vymedzenia, na aký účel majú tieto finančné prostriedky slúžiť. Toto vymedzenie je sformulované v opise zodpovedajúceho prvku v rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika*. V nadväznosti na to sa pri rozpise zohľadňovali:

- a) podiel na objeme finančných prostriedkov získaných za obdobie od 1. novembra 2007 do 31. októbra 2008 na výskumné granty zo zahraničia (váha 0,14),
- b) podiel na objeme finančných prostriedkov získaných od 1. novembra 2007 do 31. októbra 2008 na výskumné granty zo štátneho rozpočtu a z iných domácich zdrojov (váha 0,14),
- c) podiel na počte doktorandov v dennej forme štúdia k 30. októbru 2008 (váha 0,14),
- d) podiel na počte absolventov doktorandského štúdia (v dennej aj v externej forme) v období od 1. septembra 2007 do 31. augusta 2008 (váha 0,14),
- e) výskumná kapacita vysokej školy daná priemerným prepočítaným počtom vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním za obdobie od 1. januára 2008 do 30. septembra 2008 (váha 0,14),
- f) podiel na publikačnej činnosti podľa odseku (18) písm. e) platnej metodiky v roku 2009 (váha 0,275),
- g) podiel na umeleckej tvorbe podľa odseku (18) písm. f) platnej metodiky v roku 2009 (váha 0,025).

(113) Dotácia **na rozvoj vysokej školy** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 13 – *Rozvoj vysokého školstva*. Jej výška pre jednotlivé verejné vysoké školy sa určovala súťažným spôsobom na základe predložených (úspešných) rozvojových projektov. Časť tejto dotácie sa použila aj na tzv. centrálné projekty.

(114) Dotácia **na sociálnu podporu študentov** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 15 – *Sociálna podpora študentov vysokých škôl*. V prvku 077 15 01 boli v roku 2009 rozpočtované finančné prostriedky na sociálne štipendiá. Tieto sú nárokovateľné a verejná vysoká škola ich dostáva v sume podľa zákonných nárokov jej študentov. V prvku 077 15 02 boli rozpočtované finančné prostriedky na motivačné štipendiá. V prvku 077 15 03 boli rozpočtované finančné prostriedky na príspevky na ubytovanie, stravovanie, športové a kultúrne aktivity. Podrobnosti o spôsobe rozpisu tejto časti dotácie sú uvedené v časti venovanej systému sociálnej podpory študentov a sociálnym službám.

2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2009

(115) Údaje prezentované v tejto časti vychádzajú z výročných správ o hospodárení verejných vysokých škôl za rok 2009, ktorých hlavné body predpisuje zákon a podrobnosti určuje ministerstvo. Základom výročnej správy o hospodárení je ročná účtovná závierka obsahujúca súvahu a výkaz ziskov a strát.

Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2009

(116) Súhrnná súvaha⁸⁾ za všetky verejné vysoké školy je v **tabuľkách č. 20a a 20b**.

(117) **Celková suma aktív** verejných vysokých škôl k 31. decembru 2009 predstavuje čiastku **956 331 tis. €**. V rámci tejto čiastky vykázali vysoké školy:

1. dlhodobý nehmotný majetok	2 603 tis. €
2. dlhodobý hmotný majetok	686 210 tis. €
3. dlhodobý finančný majetok	5 092 tis. €
4. zásoby	4 638 tis. €
5. dlhodobé pohľadávky	1 918 tis. €
6. krátkodobé pohľadávky	43 612 tis. €
7. finančné účty	210 334 tis. €
8. časové rozlíšenie	1 925 tis. €

(118) Hlavnou položkou v rámci **dlhodobého nehmotného majetku** bol software v sume **2 390 tis. €**. Účtovná hodnota **dlhodobého hmotného majetku** verejných vysokých škôl predstavovala k 31. decembru 2009 **686 210 tis. €**. Hlavnými položkami v rámci dlhodobého hmotného majetku boli:

1. pozemky	102 772 tis. €
2. stavby	435 013 tis. €
3. samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	56 467 tis. €
4. dopravné prostriedky	2 077 tis. €
5. obstaranie dlhodobého hmotného majetku	84 410 tis. €

(119) **Finančné účty** v objeme **210 334 tis. €** predstavujú finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladnici. Pozostávajú najmä z finančných prostriedkov na mzdy za december vyplácaných v januári 2010 a príslušných odvodov, z prostriedkov finančných fondov, z finančných prostriedkov na projekty prechádzajúce do roku 2010 vrátane zahraničných projektov, z finančných prostriedkov na kapitálové výdavky nerealizované v roku 2009, z finančných prostriedkov účtu sociálneho fondu a z finančných prostriedkov účtov podnikateľskej činnosti.

(120) Na **účtoch podnikateľskej činnosti** vykázali verejné vysoké školy finančné prostriedky v objeme **7 632 295 €**, na **účtoch sociálneho fondu** **869 069 €**. Na **bežných účtoch** vysokých škôl, obsahujúcich aj **vlastné zdroje** boli vykázané finančné prostriedky v objeme **98 625 395 €**, z čoho značná časť pozostáva z predaja nehnuteľného majetku vysokých škôl. Tieto finančné prostriedky, budú použité prostredníctvom fondu reprodukcie na obnovu dlhodobého hmotného majetku.

(121) **Štruktúra pasív** verejných vysokých škôl bola k 31. decembru 2009 takáto:

1. fondy organizácie	555 363 tis. €
2. výsledok hospodárenia	-3 395 tis. €
3. rezervy	7 485 tis. €
4. dlhodobé záväzky	1 048 tis. €
5. krátkodobé záväzky	70 985 tis. €
6. bankové výpomoci a pôžičky	328 tis. €
7. časové rozlíšenie	314 789 tis. €

⁸⁾ Súvaha vyjadruje v prehľadnej a usporiadanej forme peňažné vyjadrenie majetku podľa druhov (aktíva) a podľa zdrojov (pasíva) k určitému dňu.

Hlavnými položkami v rámci fondov organizácie bolo **základné imanie** v hodnote 440 146 tis. € a **fondy účtovnej jednotky** v hodnote 8 246 €. **Výsledok hospodárenia** za rok 2009 bol vo výške 9 729 tis. €. **Verejné vysoké školy vykazujú ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých rokov** sumu -3 395 tis. €.

(122) Hlavnými položkami v rámci **krátkodobých záväzkov** boli:

1. záväzky z obchodného styku	25 585 tis. €
2. záväzky voči zamestnancom	16 520 tis. €
3. zúčtovanie so sociál. poisťovňou a zdravot. poisťovňami	8 932 tis. €
4. daňové záväzky	15 463 tis. €
5. ostatné záväzky	4 484 tis. €

(123) **Záväzky voči bankám** evidovala k 31. decembru 2009 Vysoká škola múzických umení v celkovej čiastke **327 890 €**.

(124) Hlavnou položkou pri časovom rozlíšení pasív boli **výnosy budúcich období v sume 312 989 tis. €**. Ďalšie podrobnosti sú v **tabuľke č. 21**.

Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl

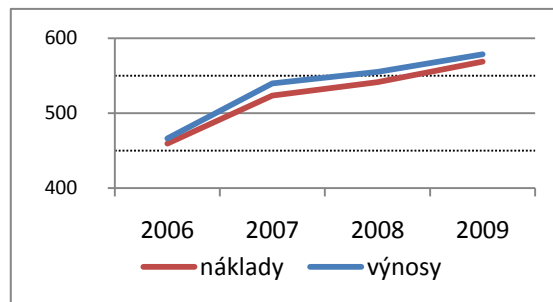
(125) Hospodárenie verejných vysokých škôl pozostáva z hospodárenia v oblasti hlavnej činnosti a v oblasti podnikateľskej činnosti. V oblasti hlavnej činnosti sa osobitne sleduje oblasť sociálnej podpory študentov.

Celkové náklady verejných vysokých škôl v roku 2009 predstavovali **568 212 tis. €**. Z toho:

1. náklady hlavnej činnosti
2. náklady podnikateľskej činnosti

Celkové výnosy verejných vysokých škôl v roku 2009 predstavovali **578 469 tis. €**. Z toho:

1. výnosy hlavnej činnosti
2. výnosy podnikateľskej činnosti

Graf č. 11 - Vývoj výnosov a nákladov (v mil. €)

Výsledok hospodárenia verejných vysokých škôl v roku 2009 bol vo výške **9 729 tis. €**. Z toho:

1. výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti 7 316 tis. €
2. výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti 2 413 tis. €

V porovnaní s rokom 2008 sa **výnosy** verejných vysokých škôl v **hlavnej činnosti zvýšili o 27 954 630 € (5,33 %)**. **Náklady** verejných vysokých škôl sa v **hlavnej činnosti zvýšili** oproti roku 2008 o **30 256 708 € (5,88 %)**.

(126) Súhrnné náklady a výnosy verejných vysokých škôl, ako i výsledky hospodárenia jednotlivých verejných vysokých škôl sú uvedené v **tabuľkách č. 22 až 26**. Náklady, výnosy a výsledky hospodárenia v oblasti sociálnej podpory sú v **tabuľkách č. 27 až 29**.

(127) **Výsledok hospodárenia** verejných vysokých škôl v roku 2009 v **hlavnej činnosti** bol vo výške 7 315 929 €. **Kladný výsledok hospodárenia** v hlavnej činnosti dosiahol v roku 2009 **pätnásť vysokých škôl**: UPJŠ Košice, PU Prešov, UCM Trnava, UVL Košice, UKF Nitra, UMB Banská Bystrica, TVU Trnava, TU Košice, ŽU Žilina, TUAD Trenčín, EU Bratislava,

VŠMU Bratislava, AU Banská Bystrica, KU Ružomberok a UJS Komárno. **Päť** verejných vysokých škôl hospodáril v hlavnej činnosti **so stratou** (UK Bratislava, STU Bratislava, SPU Nitra, TU Zvolen, VŠVU Bratislava). Najvyššiu stratu v roku 2009 zaznamenala UK Bratislava (-283 993 €).

(128) Po zohľadnení výsledkov podnikateľskej činnosti dosiahlo celkový kladný výsledok hospodárenia všetkých 20 verejných vysokých škôl. Napriek tomu, že všetky verejné vysoké školy hospodárili s celkovým kladným výsledkom hospodárenia, tento sa **k 31. 12. 2009** (9 728 538 €) **znížil oproti roku 2008** (12 326 474 €) **o 2 597 937 €**. Najvyšší výsledok hospodárenia v roku 2009 dosiahla TU Košice, ŽU Žilina a UPJŠ Košice, ktoré ho dosiahli najmä aktivitami v hlavnej činnosti.

Štruktúra nákladov a výnosov v hlavnej činnosti

(129) **Hlavné položky nákladov** verejných vysokých škôl **v hlavnej činnosti** vrátane ich percentuálneho podielu na celkových nákladoch sú nasledovné (**tabuľka č. 24**):

1. 501 – spotreba materiálu	32 950 980 €	6,05 %
2. 502 – spotreba energie	36 131 392 €	6,63 %
3. 504 – predaný tovar	4 282 510 €	0,79 %
4. 511 – opravy a udržiavanie	11 729 713 €	2,15 %
5. 512 – cestovné	7 194 755 €	1,32 %
6. 518 – ostatné služby	38 350 122 €	7,04 %
7. 521 – mzdové náklady	229 693 448 €	42,16 %
8. 524 – zákonné sociálne poistenie	73 230 817 €	13,44 %
9. 527 – zákonné sociálne náklady	9 135 543 €	1,68 %
10. 549 – iné ostatné náklady	40 571 529 €	7,45 %
11. 551 – odpisy	24 570 968 €	4,51 %
12. 591 – daň z príjmu	8 850 €	0,001 %

(130) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **501 – spotreba materiálu** v roku 2009 boli náklady na prístroje a zariadenia laboratórií, ktoré nepatria do dlhodobého hmotného majetku (7 591 425 €), nábytok (4 012 168 €), potraviny (3 573 001 €), chemikálie a iný materiál na zabezpečenie experimentálnej výučby (3 011 681 €), kancelárske potreby a materiál (2 847 313 €), knihy, časopisy a noviny (1 852 786 €), stavebný a vodoinštalčný materiál (1 371 813 €).

(131) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **502 – spotreba energie** v roku 2009 boli náklady na tepelnú energiu (12 501 388 €), elektrickú energiu (11 421 977 €), na plyn (7 049 376 €) a vodné a stočné (5 104 315 €).

(132) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **511 – opravy a udržiavanie** v roku 2009 boli náklady na opravu a udržiavanie stavieb (6 939 404 €), na opravy a udržiavanie strojov, prístrojov, zariadení a inventára (2 130 074 €), na opravy a udržiavanie prostriedkov IT (711 844 €).

(133) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **512 – cestovné** v roku 2009 boli náklady na zahraničné cestovné (5 881 620 €) a domáce cestovné (1 313 133 €).

(134) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **518 – ostatné služby** v roku 2009 boli náklady na vložné na konferencie (2 020 996 €), na prenájom priestorov (1 803 885 €), náklady na telefóny a faxy (1 993 857 €), počítačové siete a prenosy údajov (1 157 200 €), na odvoz odpadu (1 066 089 €).

(135) Hlavnou nákladovou položkou v rámci účtu **549 – iné ostatné náklady** v roku 2009 boli nešpecifikované ostatné iné náklady (9 923 009 €), ktoré v roku 2009 tvorili najmä

náklady tvorené v súvislosti s predajom dlhodobého hmotného a nehmotného majetku a náklady na štipendiá doktorandov (27 204 421 €).

(136) Náklady na účte **551 – Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku** sa členia na náklady na **odpisy majetku nadobudnutého z kapitálových dotácií** zo štátneho rozpočtu po 1. apríli 2002, ktoré v roku 2009 predstavovali čiastku 13 602 348 €. Tieto náklady sú v súlade s pravidlami účtovania kapitálových dotácií zo štátneho rozpočtu kompenzované výnosmi v rovnakej výške z účtu 384 – výnosy budúcich období, na ktorý sa zaúčtuje prijatá kapitálová dotácia. Z týchto odpisov sa netvorí fond reprodukcie. Druhou zložkou nákladov na účte 551 sú náklady na odpisy ostatného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku. V roku 2009 predstavovali 10 917 208 €. Vo výške týchto odpisov sa tvorí fond reprodukcie.

(137) **Hlavné položky výnosov** verejných vysokých škôl **v hlavnej činnosti** vrátane ich percentuálneho podielu na celkových výnosoch sú nasledovné (**tabuľka č. 22**):

1. 601 – tržby za vlastné výrobky	924 291 €	0,17 %
2. 602 – tržby z predaja služieb	35 058 787 €	6,35 %
3. 604 – tržby za predaný tovar	4 679 695 €	0,85 %
4. 649 – iné ostatné výnosy	59 033 898 €	10,69 %
5. 651 – tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 383 240 €	0,25 %
6. 658 – výnosy z prenájmu majetku	335 185 €	0,06 %
7. 691 – prevádzkové dotácie	442 681 889 €	80,18 %

(138) Hlavnou položkou v rámci účtu **601 – tržby za vlastné výrobky** boli výnosy študentských jedální (705 389 €).

(139) Hlavnou položkou v rámci účtu **602 – tržby z predaja služieb** boli najmä výnosy z ubytovania denných študentov (20 488 786 €).

(140) Hlavnými položkami v rámci účtu **649 – iné ostatné výnosy** boli výnosy zo školného (19 543 394 €), výnosy z poplatkov spojených so štúdiom (6 940 864 €), ostatné nešpecifikované výnosy (20 373 579 €) a výnosy z ďalšieho vzdelávania (4 788 065 €).

(141) Hlavnými položkami v rámci účtu **691 – prevádzkové dotácie** boli bežné dotácie poskytnuté v roku 2009 verejným vysokým školám zo štátneho rozpočtu. Tieto dotácie boli vyššie ako je vykázaný objem výnosov, pretože do výnosov sa dostali len tie dotácie, ktoré neboli zúčtované ako výnosy budúcich období (napríklad na pokračujúce projekty).

Kapitálové výdavky

(142) V roku 2009 bola verejným vysokým školám prostredníctvom kapitoly ministerstva zo štátneho rozpočtu poskytnutá kapitálová dotácia v sume **41 466 643 €**. Z uvedenej sumy bola čiastka **35 965 797 €** poskytnutá v podprograme **077 11 – Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl**. Štruktúra poskytnutých finančných prostriedkov bola nasledovná:

1. na dokončenie rozostavaných stavieb a realizáciu nových stavieb verejných vysokých škôl	33 867 997 €
2. na nákup budov a pozemkov	2 097 800 €
3. na rozvojové projekty	49 400 €
4. na výskumné projekty	4 758 807 €

(143) K 31. decembru 2009 bolo v oblasti vysokého školstva **rozostavaných 21 stavieb**, na dokončenie ktorých je potrebných **126 mil. €**.

Časť III

3. Záver k správe

(144) V roku 2009 pokračovalo niekoľko trendov – znižovanie počtu externých študentov na verejných vysokých školách, nárast počtu doktorandov či nárast počtu študentov súkromných vysokých škôl. Pozitívne sa vyvíjalo aj mzdové ohodnotenie zamestnancov verejných vysokých škôl.

(145) V roku 2009 zverejnila hodnotenia jednotlivých vysokých škôl vykonané v rámci komplexných akreditácií ich činností Akreditačná komisia. Kroky nastupujúce po skončení ich komplexnej akreditácie naznačujú, že k podstatnejšiemu zníženiu počtu univerzitných vysokých škôl nedôjde. Zároveň sa prejavila aj potreba na precizovanie ustanovení, ktoré upravujú postupy hodnotenia vysokých škôl či akreditácie ich jednotlivých činností, najmä z pohľadu možnosti vysokých škôl na prijatie nápravných opatrení.

(146) V nasledujúcom období je potrebné prehodnotiť procesy pozastavovania a odnímania práv akreditácií vysokým školám či možnosti dokončenia štúdia na inej vysokej škole z tohto dôvodu. Podľa súčasnej právnej úpravy môže vysoká škola stratiť akreditáciu kedykoľvek v priebehu akademického roka, čo má negatívny dosah priamo na študentov a možnosti zabezpečenia pokračovania ich štúdia.

(147) V roku 2009 boli zistené závažné pochybenia v poskytovaní študijných programov v rámci TUAD Trenčín. Tento prípad poukazuje na potrebu doriešenia vzťahu ďalšieho vzdelávania a vysokoškolského vzdelávania, keďže uznávanie výsledkov neformálneho a informálneho vzdelávania je v súčasnosti trendom, ktorý ešte nebol v našich právnych predpisoch implementovaný. Súčasne poukázal aj na problém budovania akademickej a administratívnej kultúry na vysokých školách, ktorá je len v malej miere upravená vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. Tento prvok je súčasťou kultúry kvality ako takej.

(148) Aj v roku 2009 sa pri rozpise dotácií zo štátneho rozpočtu znižovala váha študentov pri poskytovaní dotácie. V ďalšom období bude potrebné zvýšiť možnosti vysokých škôl získať finančné prostriedky z grantových schém, čo opäť posilní úlohu výskumu na vysokých školách a umožní efektívne využívať pripravovanú výskumnú infraštruktúru.

(149) Vysoké školy naďalej pokračujú vo vytváraní nových študijných programov, v zriaďovaní nových fakúlt či pracovísk. Tento postup je z pohľadu očakávaného ďalšieho poklesu počtu maturantov v ďalších rokoch a nateraz nedostatočnej atraktívnosti pre študentov zo zahraničia či z iných vekových skupín diskutabilná, keďže ide o ďalšie zvyšovanie kapacít. Rovnako z vekovej štruktúry študentov nevyplýva orientácia vysokých škôl na starších študentov.